

คู่มือ ความรู้ด้านกฎหมาย

เรื่อง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร

บทนำ

ปัจจุบันมีส่วนงานราชการและองค์กรภายนอกจำนวนมากขอความร่วมมือธนาคารให้สืบค้นข้อมูลบุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งต้องสงสัยหรือกระทำหรือเกี่ยวข้องกับกรกระทำผิดตามกฎหมายต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดให้แจ้งข้อมูลของลูกค้าและรายละเอียดของทรัพย์สินที่ลูกค้ามีอยู่กับธนาคารแก่ส่วนงานราชการหรือองค์กรนั้น ๆ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายทั้งต่อลูกค้าและต่อธนาคารในการให้ข้อมูลของลูกค้าธนาคารแก่ส่วนงานอื่นและเพื่อให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.2540

ฝ่ายกฎหมายจึงได้สรุปสาระสำคัญของกฎหมายดังกล่าว เพื่อเป็นคู่มือความรู้ทางกฎหมายสำหรับส่วนงาน สาขาและพนักงานที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาหาความรู้ และปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง อันจะเกิดประโยชน์แก่ธนาคารและลูกค้าโดยส่วนรวม

ฝ่ายกฎหมาย

สารบัญ

บทนำ

สารบัญ

บทที่ 1 สาระสำคัญของกฎหมายข้อมูลข่าวสาร 7

บทที่ 2 หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ 16

บทที่ 3 สิทธิของประชาชนหรือเอกชน 33

บทที่ 4 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ 39

บทที่ 5 คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสาร 47

บทที่ 6 บทกำหนดโทษและบทเฉพาะกาล 51

บทที่ 7 หน่วยงานที่มีอำนาจขอข้อมูลส่วนบุคคล 53
ตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ

บรรณานุกรม

สาระสำคัญ ของกฎหมาย ข้อมูลข่าวสาร

1

1. ประเภทข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้อมูลข่าวสาร หมายความว่า สิ่งสื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูลหรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้น จะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่ายฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

ข้อมูลข่าวสารของราชการ หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

1.1 ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเป็นการทั่วไป

1.1.1 ข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

(1) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐนั้น

(2) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน

(3) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ

(4) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบาย

หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้น โดยมีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(5) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิง

ถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว (มาตรา 7)

1.1.2 ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา 7 (4) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้เว้นแต่ผู้นั้นจะารู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร (มาตรา 8)

1.1.3 ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดได้แก่

(1) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

(2) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 7 (4)

(3) แผนงานโครงการและงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำลังดำเนินการ

(4) คู่มือ หรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน

(5) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา 7 วรรคสอง

(6) สัญญาสัมปทานสัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(7) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่ตั้งโดยกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

(8) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา 9)

1.1.4 ข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการนอกเหนือจากข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 9 (มาตรา 11)

1.1.5 ข้อมูลข่าวสารที่คัดเลือกไว้ให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า (เอกสารประวัติศาสตร์) ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยราชการของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาไว้หรือข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 14 เมื่อมีอายุครบ 75 ปี และข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 เมื่อมีอายุครบ 20 ปี นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เพื่อให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า (มาตรา 26)

1.2 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยเป็นการเฉพาะข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวบุคคลเช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรมหรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมายรหัสหรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย (มาตรา 4)

บุคคล หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย(มาตรา 21)

1.3 ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

1.3.1 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยไม่ได้ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้ (มาตรา 14)

1.3.2 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของประชาชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(1) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทาง เศรษฐกิจ หรือการคลังของประเทศ

(2) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

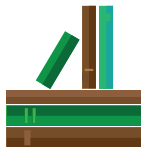
(3) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจ หรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(4) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(5) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคล โดยไม่สมควร

(6) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยหรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มา โดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไป เปิดเผยต่อผู้อื่น

(7) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ จะกำหนดเงื่อนไขอย่างไรก็ได้แต่ต้องระบุไว้ด้วย ว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะเหตุใด และให้ถือว่ากรณีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ของราชการเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 15)

2 หน่วยงาน ของรัฐและ เจ้าหน้าที่ของรัฐ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบอาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ (มาตรา 4)

หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องดำเนินการและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

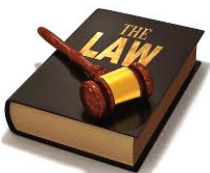
2.1 หน่วยงานของรัฐต้องจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 9 ไว้เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจะได้กำหนด (มาตรา 42 วรรค 2)

2.2 หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กำหนดในมาตรา 7 ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่าย แจก ฌ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ตามที่เห็นสมควร (มาตรา 7)

2.3 หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการขอ

สำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการก็ได้ในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (มาตรา 9)

2.4 หน่วยงานของรัฐ
ต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารของ
ราชการนอกจากที่ลงพิมพ์ใน
ราชกิจจานุเบกษาหรือจัดไว้
ให้ประชาชนตรวจดูหรือที่

จัดให้ประชาชนได้ค้นคว้า ตามมาตรา 26 ในลักษณะ
ที่อาจเข้าใจได้ตามสมควรให้ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร
เว้นแต่ผู้นั้นจะขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้ง โดยไม่มี
เหตุผลอันสมควรและถ้าข้อมูลข่าวสารของราชการ
นั้น มีสภาพอาจบอบสลายได้ง่าย หน่วยงานของรัฐ
จะขอขยายเวลาในการจัดหาให้หรือจะจัดทำสำเนา
อย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูล
ข่าวสารนั้น

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของ
รัฐจัดหาให้ข้างต้นต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้ว
ในสภาพที่พร้อมจะให้ได้มิใช่เป็น การต้องไปจัดทำ
วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่
เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูล
ข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง

ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ตามที่ คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าการณที่ขออนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับ ผู้นั้นหรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณชน หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

บทบัญญัตินี้ไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐ ที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใดชิ้นใหม่ ให้แก่ผู้ร้องขอหากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจ หน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว

ให้นำความในมาตรา 9 วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตาม มาตรานี้โดยอนุโลม(มาตรา 11)

2.5 หน่วยงานของรัฐต้องแนะนำให้ผู้ขอ ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 11 ที่อยู่ในความ ควบคุมดูแลของหน่วยงาน ส่วนกลางหรือส่วนสาขา ของหน่วยงานแห่งนั้นหรือจะอยู่ในความควบคุมดูแล ของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้ไปยื่นคำขอ ต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น โดยไม่ชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็น ข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุงการห้ามเปิดเผยไว้ให้ส่งคำขอให้หน่วยงานของรัฐผู้ทำข้อมูลข่าวสารนั้น พิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป (มาตรา 12)

2.6 หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ก็ได้โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(1) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทาง เศรษฐกิจ หรือการคลังของประเทศ

(2) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่ อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่าจะเกี่ยวกับ การฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบหรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(3) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดแต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการรายงานข้อเท็จจริงหรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(4) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(5) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(6) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(7) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารของราชการจะกำหนด
เงื่อนไขอย่างใดก็ได้แต่ต้องระบุ
ไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะ
เป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด
และเพราะเหตุใดและให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจ โดยเฉพาะ
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสาย

การบังคับบัญชาแต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อ
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้
ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 15)

เพื่อให้เกิดความชัดเจน ในทางปฏิบัติว่าข้อมูล
ข่าวสารของราชการจะเปิดเผยต่อบุคคลใดได้หรือ
ไม่ภายใต้เงื่อนไขเช่นใดและสมควรมีวิธีการรักษา
รั่วไหลให้หน่วยงานของรัฐกำหนดวิธีการคุ้มครอง
ข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรี
กำหนดว่าด้วยการรักษา ความลับของทางราชการ
(มาตรา 16)

2.7 เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า ในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้อง ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใด อาจจะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตน มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้าน ทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมิได้จนกว่าจะล่วงพ้น กำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา 18 หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้แล้วแต่กรณี (มาตรา 17)

2.8 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดแม้จะเข้าข่ายต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายใดให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบ หากเป็นการกระทำโดยสุจริตในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบมาตรา 16

(2) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแต่เหตุในการนี้จะมีการกำหนดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเหมาะสมก็ได้

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารข้างต้นไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมาย หากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว (มาตรา 20)

2.9 หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังต่อไปนี้

(1) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงพอที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จ ตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(2) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรง ของบุคคลนั้น

(3) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

(ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
(ข) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสาร
ส่วนบุคคล

(ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
(ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของ
เจ้าของข้อมูล

(จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล

(ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูล

(4) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
ในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

(5) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบ
ข้อมูลข่าวสารตามความเหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้
มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสม หรือเป็นผลร้ายต่อ
เจ้าของข้อมูล

ในกรณีที่เก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของ
ข้อมูลหน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของ ข้อมูลทราบ
ล่วงหน้า หรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ที่
จะนำข้อมูลมาใช้ลักษณะการใช้ข้อมูลปกติ และกรณี
ที่ขอ ข้อมูลนั้นเป็นกรณีนี้อาจให้ข้อมูลได้โดยความ
สมัครใจหรือเป็นกรณีมีกฎหมายบังคับ

หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของ ข้อมูลทราบ ในกรณีมีการให้จัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยัง ที่ใดซึ่งจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสาร นั้น ได้เว้นแต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูลตาม ปกติ (มาตรา 21)

“บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มี สัญชาติไทย และบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย แต่ มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (มาตรา 21)

2.10 สำนักข่าวกรองแห่งชาติสำนักงานสภา ความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอาจออกระเบียบโดย ความเห็นชอบของคณะกรรมการ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่มีให้นำบทบัญญัติวรรคหนึ่ง (3) ของมาตรา 23 มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่จะกำหนดในกฎ กระทรวงนั้น ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการเปิดเผย ประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 23 วรรคหนึ่ง (3) จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการดำเนิน การของหน่วยงานดังกล่าว (มาตรา 22)

2.11 หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้า หรือในขณะนั้นมีได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยดังต่อไปนี้

(1) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(2) เป็นการใช้ข้อมูลตามปกติภายใต้วัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

(3) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผน หรือการสถิติ หรือสำมะโนต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ให้ไม่เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

(4) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด

(5) ต่อหोजดหมายเหตุแห่งชาติ กรม ศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตาม มาตรา 26 วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจดูคุณค่าในการ เก็บรักษา

(6) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการป้องกันการ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดีไม่ว่าเป็นคดีประเภทใด ก็ตาม

(7) เป็นการให้ซึ่งจำเป็นเพื่อการป้องกัน หรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล

(8) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมาย ที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว

(9) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราช กฤษฎีกา การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตาม (3) (4) (5) (6) (7) (8) และ (9) ให้มีการจัดทำบัญชี แสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้นตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา24)

2.12 เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลใดจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้ถ้ากรณีมีเหตุอันสมควร (มาตรา 25 วรรค 2)

2.13 หน่วยงานของรัฐต้องส่งมอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่ประสงค์จะเก็บรักษาหรือมีอายุครบกำหนดเวลา คือ ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ตามมาตรา 14 เมื่อครบ 75 ปี หรือตามมาตรา 15 เมื่อครบ กำหนด 20 ปี นับตั้งแต่วันที่เสร็จสิ้น การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารให้สอดคล้องหมายเหตุแห่งชาติกรม ศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามที่กำหนดใน พระราชกฤษฎีกา เพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ ศึกษาค้นคว้า

กำหนดเวลาดังกล่าวอาจขยายออกไปได้ใน กรณีดังต่อไปนี้

(1) หน่วยงานของรัฐยังจำเป็นต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของราชการไว้เองเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย โดยต้องจัดเก็บและจัดให้ประชาชนได้ศึกษา ค้นคว้าตามที่จะตกลงกับหอจดหมายเหตุแห่งชาติกรมศิลปากร

(2) หน่วยงานของรัฐเห็นว่าข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นยังไม่ควรเปิดเผย โดยมีคำสั่งขยายเวลา กำกับไว้เป็นการเฉพาะราย คำสั่งการขยายเวลานั้นให้กำหนดระยะเวลาไว้ด้วย แต่จะกำหนดเกินคราวละห้าปีไม่ได้

การตรวจสอบหรือทบทวนมิให้มีการ ขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยจนเกินความจำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติตามมาตรานี้มีให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่คณะรัฐมนตรีออกระเบียบกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐ จะต้องทำลายหรืออาจทำลายได้โดยไม่ต้องเก็บรักษา (มาตรา 26)

2.14 หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ต้องยินยอมให้คณะกรรมการทือผู้ซึ่งคณะกรรมการ
มอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความ
ครอบครองของตนได้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่
เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม (มาตรา 33 วรรค 2)

3

สิทธิของ ประชาชน หรือเอกชน

พ.ร.บ.นี้ ได้กำหนดสิทธิของประชาชนหรือเอกชน ดังนี้

3.1 สิทธิในการขอคำปรึกษาการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้กับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นหน่วยงานทางวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (มาตรา 6)

3.2 สิทธิเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการ บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามย่อมมีสิทธิเข้าตรวจสอบ ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา 9 ได้

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรา ๙ เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง (มาตรา ๙)

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดา ที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มี ถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย และนิติบุคคลดังต่อไปนี้

(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินกึ่งหนึ่ง เป็นของคนต่างด้าว ใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือให้ ถือว่าใบหุ้นนั้นคนต่างด้าวเป็นผู้ถือ

(2) สมาคมที่มีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

(3) สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนต่างด้าว

(4) นิติบุคคลตาม (1) (2) (3) หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการหรือกรรมการเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

นิติบุคคลตามวรรค 1 ถ้าเข้าไปเป็นผู้จัดการหรือกรรมการ สมาชิก หรือมีทุนในนิติบุคคลอื่นให้ถือว่า ผู้จัดการหรือกรรมการหรือสมาชิกหรือเจ้าของทุน ดังกล่าวเป็นคนต่างด้าว (มาตรา 4)

3.3 สิทธิขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ให้ ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา 26 แล้ว โดยคำขอนั้นได้ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร (มาตรา 11)

3.4 สิทธิที่จะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ที่เกี่ยวกับงานซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องให้กับบุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น (มาตรา 25 วรรค 1)

3.5 สิทธิในการดำเนินการแทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลที่ถึงแก่กรรม ตามมาตรา 23 เกี่ยวกับการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือการแจ้งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดของบุคคลดังกล่าว มาตรา 24 เกี่ยวกับการให้ความยินยอมให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน

เปิดเผยข้อมูลต่อหน่วยงาน
ของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น และ
มาตรา 25 เกี่ยวกับการได้รู้
ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่
เกี่ยวกับตน การขอให้แก้ไข

เปลี่ยนแปลงหรือลงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่
ถูกต้องตามที่เป็นอย่างจริง รวมทั้งมีสิทธิอุทธรณ์ในกรณี
เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่ง ไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลง
หรือลบข้อมูลข่าวสารนี้ (มาตรา 25 วรรค 5)

3.6 สิทธิในการร้องเรียนผู้ใดเห็นว่าหน่วยงาน
ของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 หรือไม่จัด
ข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา 9
หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา 11
หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้หรือ
ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวก
โดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียน ต่อคณะ
กรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เว้นแต่เป็นเรื่อง
เกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตาม

มาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25 (มาตรา 13)

3.7 สิทธิในการอุทธรณ์ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา 17 ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งนั้น โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ (มาตรา 18)

แต่ถ้าอุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือ
ลบข้อมูลข่าวสารให้ตรวจตามที่มีคำขอ ผู้นั้นมีสิทธิ
อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งโดยยื่น
คำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้เจ้าของ
ข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุ
คำขอของคนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสาร ของราชการ

4

4.1 สำนักงานคณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการ

สำนักคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ
ราชการสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานธุรการและวิชาการ
ให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและ
คณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและให้คำปรึกษา
แก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

4.2 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ

4.2.1 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบ ด้วยรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภาครัฐและเอกชน ซึ่งคณะ รัฐมนตรีแต่งตั้งอีกเก้าคนเป็นกรรมการ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ข้าราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

4.2.2 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้

(2) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับคำขอ

(3) เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวงหรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้

(4) พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา 13

(5) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(7) ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย (มาตรา 28)

4.2.3 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา 27 มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่วันที่ได้รับ แต่งตั้งผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้ว อาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ (มาตรา 29)

4.2.4 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา 27 พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (มาตรา 30)

4.2.5 การประชุม
ของคณะกรรมการต้องมี
กรรมการมาประชุมไม่น้อย
กว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
กรรมการทั้งหมด จึงจะ
เป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม
ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติ
หน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคน
หนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้าง
มาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน
ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออก
เสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด (มาตรา 31)

4.2.6 ให้คณะกรรมการ มีอำนาจเรียกให้
บุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสารหรือ
พยานหลักฐานมาประกอบ การพิจารณาได้(มาตรา 32)

4.2.7 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มีคำขอไม่ว่าจะเป็นกรณีตามมาตรา 11 หรือมาตรา 25 ถ้าผู้มีความเชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา 13 ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้ และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐต้อง ยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ มอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความ ครอบครองของตนได้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิด เผยได้หรือไม่ก็ตาม (มาตรา 13)

4.2.8 คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุ กรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใด อย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้และ ให้นำความในมาตรา 31 มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา 34)

4.2.9 ระยะเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน ในกรณีมีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาที่ทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน 60 วัน (มาตรา 13 วรรค 2)

5 คณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสาร

5.1 ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25

การแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามสาขา ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของ ราชการ เช่น ความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจ และการคลังของประเทศ หรือการบังคับใช้กฎหมาย (มาตรา 35)

5.2 คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารคณะหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยบุคคลตามความ จำเป็นแต่ต้องไม่น้อยกว่า สามคนและให้ข้าราชการ ที่คณะกรรมการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีพิจารณา เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของ หน่วยงานของรัฐแห่งใด กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น จะเข้าร่วมพิจารณาด้วยไม่ได้

กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จะเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการ ไม่ได้ (มาตรา 36)

5.3 ให้คณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขา ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับ คำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด และในการมีคำวินิจฉัย จะมีข้อสังเกต เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตาม ที่เห็นสมควรก็ได้

ให้นำความในมาตรา 13 วรรคสอง คือข้อ 7.9 มาใช้บังคับแต่การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดย อนุโลม (มาตรา 37)

5.4 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขา วิธีพิจารณาและ วินิจฉัย ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 38)

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 29 เกี่ยวกับวาระของ คณะกรรมการคราวละ 3 ปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง มาตรา 30 เกี่ยวกับการพ้นตำแหน่ง มาตรา 32 เกี่ยวกับการเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือส่งวัตถุเอกสารหรือ พยานหลักฐาน และบทกำหนดโทษที่ประกอบกับ บทบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับกับคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

บทกำหนดโทษ และบทเฉพาะกาล

6.1 บทกำหนดโทษ

6.1.1 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา 32 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกิน ห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 40)

6.1.2 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดตามมาตรา 20 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 41)

6.2 บทเฉพาะกาล

6.2.1 บทบัญญัติมาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 9 มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้หน่วยงานของรัฐจัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เพื่อประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจะได้กำหนด (มาตรา 42)

6.2.2 ให้ระบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2517 ในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 16 จะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น (มาตรา 43)

หน่วยงานที่มี อำนาจขอข้อมูล ส่วนบุคคล ตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ.2540

ด้วยปัจจุบันมีส่วนราชการและบุคคลภายนอก
ขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล หรือแจ้งคำสั่งยึด
อายัดทรัพย์สินของลูกค้าเป็นจำนวนมาก ฝกม.
ได้พิจารณาอำนาจของผู้ร้องขอตาม พ.ร.บ.ข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 (ปรากฏตามตาราง)
เพื่อให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องและพนักงาน สามารถ
ดำเนินการตามคำร้องขอดังกล่าวได้ รวดเร็ว และ
สะดวกยิ่งขึ้น

หน่วยงาน	กิจกรรมที่ หน่วยงานร้องขอ	กฎหมายที่ให้อำนาจ	พ.ร.บ. ข้อมูล ข่าวสาร
1. ศาล	1) ขอตรวจสอบ ข้อมูลบัญชีเงินฝาก	ป.วิ.อาญา มาตรา 119 วรรค 1 ในกรณีผิดสัญญาประกันต่อศาล ศาลมีอำนาจสั่งบังคับตามสัญญาประกันหรือตามที่ศาลเห็นสมควร โดยมีต้องฟ้อง เมื่อศาลสั่งประการใดแล้ว ฝ่ายผู้ถูกบังคับตามสัญญาประกันหรือพนักงานอัยการมีอำนาจอุทธรณ์ได้ คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด	มาตรา 24 (8)
	2) ยึด/อายัด/ถอน	ป.วิ.อาญา มาตรา 119 วรรค 2 เพื่อประโยชน์ในการบังคับคดี ให้ศาลชั้นต้นที่พิจารณาชี้ขาดตัดสินคดีนั้นมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเอาทรัพย์สินของบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบตามสัญญาประกันได้เสมือนว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาและให้ถือว่าหัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับหนี้ตามสัญญาประกันดังกล่าว	
2. สำนักงาน ป้องกันและ ปราบปราม การฟอกเงิน	1) ขอตรวจสอบ ข้อมูลบัญชีเงินฝาก	พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 38 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการธุรกรรม เลขานุการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากเลขานุการ มีอำนาจดังต่อไปนี้ (1) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน ส่วนราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณีส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี เอกสารหรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา	มาตรา 24 (8)

หน่วยงาน	กิจกรรมที่ หน่วยงานร้องขอ	กฎหมายที่ให้อำนาจ	พ.ร.บ.ข้อมูล ข่าวสาร
	2) ยึด/อายัด/ถอน	พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 48 วรรค 1 ในการตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรม หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการโอน จำหน่าย ยักยอก ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้คณะกรรมการธุรกรรมมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวัน	
3. สำนักงาน ป.ป.ส.	1) ขอตรวจสอบ ข้อมูลบัญชีเงินฝาก	พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 25 เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาและตรวจสอบทรัพย์สิน ยึด หรืออายัดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการอนุกรรมการและเลขาธิการมีอำนาจดังต่อไปนี้ (2) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสารหรือหลักฐานใดมาเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ รวมถึงการตรวจสอบจากธนาคาร ตลาดหลักทรัพย์ และสถาบันการเงินด้วย พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 มาตรา 14 เพื่อดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้กรรมการ เลขาธิการ องค์เลขาธิการ และเจ้าพนักงานมีอำนาจดังต่อไปนี้ (7) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดๆ หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หรือวัตถุใดๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา	

หน่วยงาน	กิจกรรมที่ หน่วยงานร้องขอ	กฎหมายที่ให้อำนาจ	พ.ร.บ. ข้อมูล ข่าวสาร
	2) ยึด/อายัด/ถอน	พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตรา 22 วรรคสอง เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สิน หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าทรัพย์สินรายใด อาจมีการโอน ยักยัก ซุกซ่อน หรือเป็นกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างอื่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินรายนั้นไว้ชั่วคราว จนกว่าจะมีการวินิจฉัยตามมาตรา 16 (3) ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์ โดยไม่มีประกันหรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ และให้นำความในมาตรา 19 วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม	
		มาตรา 19 วรรคสอง ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เลขานุการอาจสั่งให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหาไปก่อน แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบก็ได้ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 มาตรา 14 เพื่อดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้กรรมการ เลขานุการ รองเลขานุการ และเจ้าพนักงานมีอำนาจดังต่อไปนี้ (4) ยึดหรืออายัดยาเสพติดที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้	

หน่วยงาน	กิจกรรมที่ หน่วยงานร้องขอ	กฎหมายที่ให้อำนาจ	พ.ร.บ.ข้อมูล ข่าวสาร
4. สำนักงาน ประกัน สังคม	1) ขอตรวจสอบ ข้อมูลบัญชีเงินฝาก	พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ.2533 มาตรา 80 ในการปฏิบัติกรตามหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ (3) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา 30 มาใช้บังคับโดยอนุโลม พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ.2537 มาตรา 57 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดังต่อไปนี้ (2) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณา	มาตรา 24 (8)
	2) ยึด/อายัด/ถอน	พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ.2533 มาตรา 50 วรรค 1 เลขานุการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวนตามมาตรา 49 ทั้งนี้ เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้ได้รับเงินที่ค้างชำระ มาตรา 80 ในการปฏิบัติกรตามหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ (4) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายจ้างตามคำสั่งของเลขานุการ ตามมาตรา 50 ในกรณีที่นายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน	

หน่วยงาน	กิจกรรมที่ หน่วยงานร้องขอ	กฎหมายที่ให้อำนาจ	พ.ร.บ. ข้อมูล ข่าวสาร
		พ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ.2537 มาตรา 47 วรรค 1 เลขานุการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน มาตรา 57 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดังต่อไปนี้ (3) ยึด आयัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินตามคำสั่งของเลขานุการตามมาตรา 47	
5. สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	1) ขอตรวจสอบข้อมูลบัญชีเงินฝาก	พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 มาตรา 5 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดังต่อไปนี้ (4) มีหนังสือเรียกให้บุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่	มาตรา 24 (8)
6. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย	1) ขอตรวจสอบข้อมูลบัญชีเงินฝาก	ระเบียบกรมการประกันภัยว่าด้วยการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2549 ข้อ 10 วรรค 2 การสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของผู้ต้องขอใช้เงินให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (4) ขอความร่วมมือจากธนาคารหรือสถาบันการเงิน เพื่อตรวจสอบหลักทรัพย์หรือบัญชีเงินฝากในธนาคารหรือสถาบันการเงินนั้น	มาตรา 24 (8)

หน่วยงาน	กิจกรรมที่ หน่วยงานร้องขอ	กฎหมายที่ให้อำนาจ	พ.ร.บ.ข้อมูล ข่าวสาร
	2) ยึด/อายัด/ถอน	ระเบียบกรมการประกันภัยว่าด้วยการใช้ มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึด หรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินฯ ข้อ 46 เมื่อเห็นสมควรใช้มาตรการบังคับ ทางปกครองโดยการอายัดทรัพย์สินตาม มาตรา 57 แห่ง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ในกรณี อธิบดีมีคำสั่งให้อายัดทรัพย์สินแล้ว ให้เจ้า พนักงานไปทำการอายัดทรัพย์สินโดยเร็ว	
7. สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ/สถานี ตำรวจ	1) ขอตรวจสอบ ข้อมูลบัญชีเงินฝาก	ป.วิ.อาญา มาตรา 132 เพื่อประโยชน์แห่ง การรวบรวมหลักฐาน ให้พนักงานสอบสวน มีอำนาจดังต่อไปนี้ (3) หมายเรียกบุคคลซึ่งครอบครองสิ่งของ ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้แต่บุคคล ที่ถูกหมายเรียกไม่จำต้องมาเอง เมื่อจัดส่ง สิ่งของมาตามหมายแล้ว ให้ถือเสมือนได้ ปฏิบัติตามหมาย	มาตรา 24 (8)
	2) ยึด/อายัด/ถอน	ป.วิ.อาญา มาตรา 132 เพื่อประโยชน์แห่ง การรวบรวมหลักฐาน ให้พนักงานสอบสวน มีอำนาจดังต่อไปนี้ (4) ยึดไว้ซึ่งสิ่งของที่ค้นพบหรือส่งมา ดังกล่าวไว้ในอนุมาตรา (2) และ (3)	
8. กรม สรรพากร	1) ขอตรวจสอบ ข้อมูลบัญชีเงินฝาก	ประมวลรัษฎากร มาตรา 12 ศรี เพื่อ ประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา 12 ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 12 หรือสรรพากร จังหวัดมีอำนาจ (1) ออกหมายเรียกผู้ต้องรับผิดชอบภาษี อากรค้ำ และบุคคลใดๆ ที่มีเหตุอันควร เชื่อว่าจะเป็นผู้ต้องรับผิดชอบการจัดเก็บภาษี อากรค้ำมาให้ถ้อยคำ	มาตรา 24 (8)

หน่วยงาน	กิจกรรมที่ หน่วยงานร้องขอ	กฎหมายที่ให้อำนาจ	พ.ร.บ. ข้อมูล ข่าวสาร
		(2) ส่งบุคคลดังกล่าวใน (1) ให้นำบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันจำเป็นแก่การจัดเก็บภาษีอากรค้างมาตรวจสอบ	
	2) ยึด/อายัด/ถอน	ประมวลรัษฎากร มาตรา 12 วรรค 2 เพื่อให้ได้รับชำระภาษีอากรค้าง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบเสียภาษีอากรหรือนำส่งภาษีอากรได้ทั่วราชอาณาจักร โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่งอำนาจดังกล่าวอธิบดีจะมอบให้รองอธิบดีหรือสรรพากรเขตก็ได้	
9. กรม สอบสวน คดีพิเศษ	1) ขอดตรวจสอบ ข้อมูลบัญชีเงินฝาก	พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 มาตรา 24 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย (3) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน ส่วนราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือส่งบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อประกอบการพิจารณา	มาตรา 24 (8)
	2) ยึด/อายัด/ถอน	พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 มาตรา 24 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย (5) ยึด หรืออายัดทรัพย์สินที่ค้นพบ หรือที่ส่งมาดังกล่าวไว้ใน (1) (2) (3) และ (4)	

หน่วยงาน	กิจกรรมที่ หน่วยงานร้องขอ	กฎหมายที่ให้อำนาจ	พ.ร.บ.ข้อมูล ข่าวสาร
10. กรม สรรพสามิต	1) ขอตรวจสอบ ข้อมูลบัญชีเงินฝาก	พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2527 มาตรา 118 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้ (3) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งบัญชีเอกสารหลักฐาน หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาประกอบการพิจารณา ได้ ทั้งนี้ ต้องให้เวลาบุคคลนั้นไม่น้อยกว่า เจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนั้น	มาตรา 24 (8)
	2) ยึด/อายัด/ถอน	พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2527 มาตรา 123 วรรค 1 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจยึดหรืออายัดสินค้าบัญชี เอกสาร ยานพาหนะหรือสิ่งใดๆ ที่เกี่ยวข้องหรือ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการ กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ เป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้จนกว่า พนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นอย่าง ผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควร สงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่	
11. กลุ่มงาน สวัสดิการ และคุ้มครอง แรงงาน	1) ขอตรวจสอบ ข้อมูลบัญชีเงินฝาก	พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 139 ในการปฏิบัติกรตามหน้าที่ ให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจ ดังต่อไปนี้ (2) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกนายจ้าง ลูกจ้าง หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาชี้แจง ข้อเท็จจริงหรือให้ส่งสิ่งของหรือเอกสารที่ เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา	มาตรา 24 (8)

หน่วยงาน	กิจกรรมที่ หน่วยงานร้องขอ	กฎหมายที่ให้อำนาจ	พ.ร.บ. ข้อมูล ข่าวสารฯ
	2) ยึด/อายัด/ถอน	พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 136 ให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด อายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายที่ไม่นำส่งเงินสะสม เงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน หรือเงินที่ต้องจ่ายตามมาตรา 135	
12. สำนัก งานเขตต่างๆ	1) ขอตรวจสอบ ข้อมูลบัญชีเงินฝาก	พ.ร.บ.ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508 มาตรา 40 วรรค 1 ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อการเร่งรัดภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระให้นายอำเภอ หรือนายกเทศมนตรี มีอำนาจดังต่อไปนี้ (1) มีหนังสือเรียกเจ้าของที่ดินหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งบัญชี หรือเอกสารมาตรวจสอบ	
	2) ยึด/อายัด/ถอน	พ.ร.บ.ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508 มาตรา 40 วรรค 2 ถ้าเจ้าของที่ดินหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ยอมปฏิบัติตาม (1) หรือ (2) ให้นายอำเภอหรือนายกเทศมนตรีมีอำนาจเข้าไปในที่ดินหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องแก่การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระของผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการ เพื่อสอบถามบุคคลใดๆ หรือตรวจสอบ ตรวจค้นบัญชีหรือเอกสาร หรือยึด อายัดบัญชีหรือเอกสาร	

หน่วยงาน	กิจกรรมที่ หน่วยงานร้องขอ	กฎหมายที่ให้อำนาจ	พ.ร.บ.ข้อมูล ข่าวสาร
13. ส่วนงาน ราชการ (ความรับผิด ทางละเมิด)	1) ขอตรวจสอบ ข้อมูลบัญชีเงินฝาก	พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 57 คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้ว ไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามค่าเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน วิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	
	2) ยึด/อายัด/ถอน	พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 57 คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้ว ไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามค่าเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน วิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	

บรรณานุกรม

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540